

در اختتامیه همایش ملی «پیشتازان نهضت اسلامی» تاکید شد

آیت‌الله یزدی؛ الگوی تکلیف‌گرایی ولایت‌مداری و نقش آفرین انقلاب

آیین اختتامیه همایش ملی «پیشتازان نهضت اسلامی؛ آیت‌الله محمد یزدی ^{رحمته‌اللهه}» با پیام آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی و با حضور و سخنرانی آیات حسینی بوشهری رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، کعبی عضو هیأت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری، جمعی از اعضای مجلس خبرگان رهبری، علما، اساتید و طلاب حوزه‌های علمیه پنجشنبه ۲۰ آذرماه در مؤسسه محمدیه قم برگزار شد.
در این اختتامیه، سخنرانان بر نقش کلیدی این مجاهد انقلابی در بزنگاه‌های تاریخی و اجتماعی تأکید کردند و آیت‌الله یزدی را نمونه‌ای برجسته از غیرت دینی، حکمت عملی و استقامت در برابر استبداد داخلی، استعمار خارجی و فشارهای دوران پیش از انقلاب توصیف نمودند. همچنین، ویژگی‌هایی چون مرد بزنگاه‌ها بودن، مدیریت سازمانی در قوه قضائیه، آینده‌نگری و تکلیف‌گرایی را الگویی برای نسل امروز در پیچ‌های تاریخی معرفی کردند.

• **آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}، دیانت و سیاست را در کنار هم جمع کرد**
آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی تصریح کردند: آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} دیانت و سیاست را در کنار هم جمع کرد؛ می‌توان این شخصیت پرتلاش را یک الگوی ارزنده به نسل جوان معرفی کرد.
مشروح پیام آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی به همایش ملی «پیشتازان نهضت اسلامی: آیت‌الله محمد یزدی ^{رحمته‌اللهه}»، بدین شرح است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، سَيِّمَا بَقِيَّةَ اللَّهِ فِي الْأَرْضِينَ وَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى أَعْدَانِهِمْ أَجْمَعِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.
با سلام و تحیت به آن مجمع محترم
قال رسول الله ﷺ: «إِنَّ مَثَلَ الْعُلَمَاءِ كَمَثَلِ النُّجُومِ فِي السَّمَاءِ، يُهْتَدَى بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ»
جایگاه علم و عالم در اسلام عزیز آن قدر رفیع و بلند است که [اگر] شخصی بخواهد از آن سخن بگوید، بدون بهره‌مندی از کلام خالق و

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، نخستین ویژگی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} را «تکلیف‌گرایی» عملی دانست و گفت: اگرچه جامعه همواره از تکلیف سخن می‌گوید، اما متأسفانه در عمل فاصله‌ای بین گفتار و عمل وجود دارد؛ اما ایشان مجاهدی در عرصه‌های «جهاد کبیر» و «جهاد اکبر» بود.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله سیدهاشم حسینی بوشهری در مراسم اختتامیه همایش ملی «پیشتازان نهضت اسلامی: آیت‌الله محمد یزدی ^{رحمته‌اللهه}»، با تأکید بر دشواربودن سخن گفتن درباره شخصیت‌هایی که تمام عمر خود را صرف اسلام و مجاهدت در مسیر حرکت اسلامی کرده‌اند، اظهار کرد: آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} از جمله یاران وفادار امام بود که در راه مبارزه، استقامت، و خستگی‌ناپذیری کم‌نظیری داشت. ایشان در دوران تبعید، زندان و شکنجه هرگز خم به ابرو نیاورد و بر مسیر خود ثابت‌قدم ماند.
رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، برگزاری سلسله همایش‌های «پیشتازان نهضت اسلامی» را اقدامی ارزشمند دانست و افزود: این برنامه‌ها فرصتی برای تبیین جایگاه شخصیت‌هایی است که نقش تأثیرگذار در شکل‌گیری و استمرار حکومت اسلامی داشته‌اند.

وی همچنین به برنامه‌ریزی برگزاری دومین همایش این مجموعه با محوریت آیت‌الله مشکینی ^{رحمته‌اللهه} اشاره کرد و گفت: آیت‌الله مشکینی ^{رحمته‌اللهه} از بزرگان حوزه بود که با وجود جایگاه علمی والا، هرگز به دنبال مطرح‌کردن خود نبود و به ساده‌زیستی و نفوذ کلام شناخته می‌شد. امیدواریم در آن همایش، به‌طور شایسته درباره ایشان سخن گفته شود.

شاخص‌های انسان‌های مجاهد در قرآن و روایات
آیت‌الله حسینی بوشهری، با اشاره به مفاهیم قرآنی و روایی درباره شاخص‌های انسان‌های مجاهد، گفت: در آیات و روایات، ویژگی‌هایی همچون جهاد، خستگی‌ناپذیری، خیرسانی، پایداری بر موضع و شناخت جایگاه تاریخی، به‌عنوان اوصاف برجسته چنین شخصیت‌هایی بیان شده است. آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} نیز دقیقاً دارای همین ویژگی‌ها بود.

نقش علمی
و مسئولیت‌پذیری آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}
عضو هیأت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری در ادامه، به جایگاه علمی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} اشاره کرد و گفت: ایشان در عرصه علم، شاگرد برجسته آیت‌الله بروجردی، امام خمینی، علامه طباطبایی و محقق داماد ^{رحمته‌اللهه} بود و از محضر استادان بزرگ در قم و اصفهان بهره‌برد. شخصیت آیت‌الله یزدی، از جهات گوناگون شایسته تجلیل و تکریم است.

وی افزود: برخی انسان‌ها مسئولیت‌پذیرند؛ برخی مسئولیت‌گریزند و برخی حتی مسئولیت‌ستیز؛ اما مرحوم آیت‌الله یزدی، از جمله شخصیت‌های برجسته‌ای بود که هرجا احساس می‌کرد، باری بر

زمین مانده است، با احساس تکلیف وارد میدان می‌شد.
جهاد، تکلیف‌گرایی و خدمت
آیت‌الله حسینی بوشهری، حیات پربرکت آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} را در سه دوره تاریخی مهم ترسیم و ویژگی‌های برجسته این شخصیت علمی و مبارز را مهم برشمرد و اظهار کرد: دوران حیات آن مرحوم را می‌توان در سه مقطع مهم بررسی کرد: دوره پیش از انقلاب اسلامی و حرکت در مسیر تحصیل تا پیروزی انقلاب، دوره اوج‌گیری و تثبیت اولیه نظام جمهوری اسلامی و نهایتاً دوره پس‌از پیروزی انقلاب و عهده‌داری مسئولیت‌های سنگین در نظام.
تکلیف‌گرایی؛
ویژگی بارز شخصیتی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}
رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، نخستین ویژگی آیت‌الله یزدی را «تکلیف‌گرایی» عملی دانست و تصریح کرد: اگرچه جامعه همواره از تکلیف سخن می‌گوید؛ اما متأسفانه در عمل فاصله‌ای بین گفتار و عمل وجود دارد؛ اما ایشان مجاهدی در عرصه‌های «جهاد کبیر» و «جهاد اکبر» بود.
وی افزود: انسان خودساخته، ساده‌زیست، بی‌اعتنا به مسائل مادی و عمیقاً معادباور، توصیفی است که می‌توان از ایشان ارائه داد. روحیه آخرت‌گرایی و ایمان راسخ به مبدأ و معاد در وجود وی نهادینه شده بود و تمام تعلقات را برای رسیدن به رضایت الهی کنار گذاشته بود.

وَعَفَارِيَّتُهُ، يَمْتَعُونَهُمْ عَنِ الْخُرُوجِ عَلَى ضُعْفَاءِ شِيعَتِنَا وَعَنْ أَنْ يَتَسَلَّطَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ وَشِيعَتُهُ».
عالمانی که مرزبان باشند؛ یعنی مرز اعتقادی مردم را محافظت کنند و بدون تردید هرکسی که لباس عالم را به تن دارد، مصداق این بیانات نخواهد شد. امروز، متأسفانه عده‌ای در لباس دین، با بی‌اطلاعی و عدم آگاهی و بی‌توجهی نسبت به تاریخ، نه‌تنها مرزبان اعتقاد نیستند، بلکه در مسلمات تاریخی شبهه ایجاد می‌کنند و زحمت عده‌ای را زیاد می‌نمایند. یکی از شخصیت‌های اثرگذار زمان ما، آیت‌الله حاج شیخ محمد یزدی ^{رحمته‌اللهه} بوده‌است. شاید نسل امروز حوزه با سوابق این شخصیت کمتر آشنایی داشته باشند. اینجانب، با شناخت نزدیک شصت سال، مطالبی را عرض می‌کنم: آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}، عالم زمان‌شناس، مدیر و مدبّر بوده است. قبل از انقلاب، از اساتید برجسته حوزه بود و در عرصه منبر و خطابه و تبلیغ، بسیار موفق و مورد توجه بوده است. حرّیت و آزاداندیشی را می‌توان از صفات بارز آن مرحوم دانست. از آغاز نهضت امام راحل ^{رحمته‌اللهه}، در کنار آن مرد بزرگ و یگانه

تکلیف‌گرایی ویژگی بارز شخصیت آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} بود

یک‌دیگر و در حمایت از امام‌خمینی ^{رحمته‌اللهه}، پای یک اطلاعیه را امضا می‌کردند. ایشان همواره همه را در مسیر همراهی با امام قرار می‌داد و امام نیز جز رضای خداکاری نمی‌کرد.

ولایت‌مدار و خدمت‌گزار نظام

آیت‌الله حسینی بوشهری در ادامه خاطرنشان کرد:

آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} الگویی از یک عالم مجاهد، عامل و خدمت‌گزار کم‌توقع به نظام اسلامی بود.

به مال دنیا رغبتی نشان نمی‌داد

وی با بیان اینکه آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} «مصدّق بارز خفیف‌المؤنه و کثیر‌المعونه بود»، اظهار کرد: ایشان باری برای جامعه نداشت و هزینه‌اش کم بود؛ اما فوایدش فراوان. شخصیتی ممتاز که به مال دنیا رغبتی نشان نمی‌داد و همیشه در پی این بود که ببیند کجا خدمتی زمین مانده که او می‌تواند عهده‌دار آن شود.

نایب‌رئیس مجلس خبرگان رهبری، با اشاره به نقش آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} در مبارزات پیش از انقلاب اسلامی، گفت: مردم قم هرگز خاطرات شیرین شجاعت، ایستادگی و فریادهای ایشان را در آن دوره فراموش نمی‌کنند.

عالمِ عامل

امام جمعه قم در ادامه، با تأکید بر عمل‌گرایی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} خاطرنشان کردند: او بدون شعار، حامی نظام بود. برخی شعارشان بیش از عمل‌شان است؛ اما آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} اهل عمل بود. او حقیقتاً از عمق جان به ولایت فقیه اعتقاد و باور داشت.

مدرس و محقق پراثر

آیت‌الله حسینی بوشهری به جنبه‌های علمی و تبلیغی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} نیز پرداخت و افزود: او به برنامه‌های تبلیغی اهتمام داشت. سخنانش شیوا و شیرین بود و در عین حال، عالمی فاضل و مدرسی برجسته در حوزه علمیه محسوب می‌شد.

مسئولیت‌های متعدد و مدیریت زمان

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، خدمات آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} پس از انقلاب را برشمرد و گفت: ایشان پس از انقلاب، مسئولیت‌های مختلفی در دستگاه قضا، مجلس خبرگان رهبری، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و شورای‌عالی حوزه بر عهده داشت.

نماد صلابت، تکلیف‌گرایی و دفاع از نظام

این استاد حوزه علمیه قم، با تجلیل از مقام علمی و انقلابی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}، اظهار کرد: ایشان چه

دوران قرار گرفت و در راه هدف آن بزرگوار، از هیچ کوششی دریغ نکرد. زحمت زندان و تبعید را متحمل گردید و بعد از انقلاب، در تثبیت نظام اسلامی در مناصب مختلف نقش‌آفرینی کرد و بعد از امام، در کنار رهبر معظم انقلاب اسلامی، در حمایت از ایشان و بیان حقایق در مسیر ولایت فقیه، از هیچ کوششی فروگذار نکرد. بی‌مهری‌ها را به جان خرید؛ اما از هدف خود دست برنداشت و آبروی خود را به میدان آورد.

از دیگر ویژگی‌های این شخصیت عزیز، تقوا و تدبّن و عمل به تکلیف در تمام دوران زندگی پرپرکتش بود. به‌معنای دیگر، دیانت و سیاست را در کنار هم جمع کرد. می‌توان این شخصیت پرتلاش را یک الگوی ارزنده برای نسل جوان معرفی نمود.

در پایان لازم می‌دانم، از تلاش همه برگزارکنندگان این جلسه محترم تشکر نموده و توفیقات همگان را از خداوند متعال خواستارم.

در زمان عضویت در جامعه مدرسین و چه پس از پذیرش مسئولیت‌های سنگین، همواره دوران‌سازی و پرافتنخاری را برای این نهاد به ارمغان آوردند. آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}، مردی با صلابت، تکلیف‌گرا و به‌دور از هرگونه مسامحه بود. این ویژگی‌ها باعث شده بود تا آیت‌الله مشکینی ^{رحمته‌اللهه} اعتماد ویژه‌ای به ایشان داشته باشند.

عضو هیئت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری، به خاطره‌ای از این اعتماد اشاره کرد و افزود: آیت‌الله مشکینی بارها می‌گفت: تا آیت‌الله یزدی در بین ماست، من نگرانی ندارم. همین اعتماد باعث می‌شد که با حضور ایشان، جلسات جامعه مدرسین از انسجام و قوت خاصی برخوردار شود.

آبروبرای خدا فدا شود، افتخار است

رئیس جامعه مدرسین ادامه داد: آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} همواره می‌گفت: «تمام هدفم این است که بدانم تکلیفم چیست. جز از خدا از کسی نمی‌ترسم.» برخی به ایشان می‌گفتند: مباد آبرویت برود؛ اما ایشان پاسخ می‌داد: «آبرو برای خدا فدا شود، افتخار است.» این چنین افرادی در تاریخ کمیاب هستند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به تلاش‌های تخریب‌کننده علیه این شخصیت انقلابی پس از انقلاب اشاره و تصریح کرد: با وجود کارنامه روشن آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه}، عده‌ای در پی زیر سؤال‌بردن ایشان بودند؛ اما امام خمینی ^{رحمته‌اللهه} از آیت‌الله یزدی دفاع کردند.

تواضع در کنار صلابت

آیت‌الله حسینی بوشهری، با بیان خاطرات هم‌صحبتی با آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} خاطرنشان کرد: ایشان با همه صلابت و وقاری که داشت، هرگاه نامش برده می‌شد، تداعی‌کننده مدافع سرسخت نظام و انقلاب بود، انسانی بسیار متواضع و فروتن نیز بود. جمع‌کردن این دو ویژگی در کنار هم، کاری سخت و ستودنی است.

آثار گران‌بهای علمی و قرآنی

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در پایان، با اشاره به میراث علمی آیت‌الله یزدی ^{رحمته‌اللهه} گفت: آثار گران‌سنگی از ایشان به جای مانده که به‌ویژه در بخش‌های تفسیر و علوم قرآنی و نیز مسائل مستحدّنه و نوپدید، بسیار ارزشمند است. امیدواریم آنچه از آثار ایشان چاپ شده، به‌خوبی تبیین شود و آنچه هنوز منتشر نشده، توسط جامعه مدرسین حوزه علمیه قم یا فرزندان بزرگوار ایشان به زیور طبع آراسته گردد.